

1.2.2018

Toimintamalli vesilain ilmoitusmenettelyn mukaisen kunnostusojituksen suunnitteluun veden palauttamiseen soveltuvan kuivuneen suojelualueen valuma-alueella

Kunnostusojituksen suunnittelu käynnistyy veden palauttamiseen soveltuvaksi todetun suojelualueen valuma-alueella: selvitä mahdollisuus Kunnostusojituksen suunnittelu suojelusoiden läheisyydessä -karttapalvelusta www.metsakeskus.fi/vesiensuojelukartat

Menettelytavat	Dokumentti	Vastuu
<ul style="list-style-type: none"> Tässä toimintamallin ohjeistuksessa pyritään mahdollisimman tarkasti kuvaamaan prosessin eri vaiheissa huomioitavat seikat, keskeiset dokumentit ja kyseisiin vaiheisiin liittyvä vastuutahot. Tämän toimintamallin mukainen kunnostusojituksen suunnittelu poikkeaa normaalista ojasuunnittelusta etenkin kohtien 1, 2, 4 ja 9 osalta. 		

1. Aineistojen kokoaminen ja alustavan vedenpalauttamissuunnitelman laadinta

Menettelytavat	Dokumentti	Vastuu
<ul style="list-style-type: none"> Tee normaalit kunnostusojituksen suunnitteluun liittyvät selvitykset. <ul style="list-style-type: none"> Selvitä suojelualueeseen rajoittuvan metsikön ojituskelpoisuus/kannattavuus. Hanki aluetta koskeva karttamateriaali. Hanki vanha ojitussuunnitelma. Hanki laserkeilausaineisto. Selvitä suunnittelun alueen arvokkaat luontokohteet (esim. metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt). Selvitä, onko veden palauttaminen vettä johtamalla suojeluun varatulle suolle mahdollista oman kunnostusojitushankkeesi yhteydessä. <ul style="list-style-type: none"> Kunnostusojituksen suunnittelu suojelusoiden läheisyydessä -karttapalvelu ohjeistuksineen löytyy osoitteesta www.metsakeskus.fi/vesiensuojelukartat Karttapalvelussa mukana olevat kuivuneet suojelualueet soveltuvat etukäteistarkastelun perusteella veden palauttamiseen, mutta tämä vaatii aina tarkempaa suunnittelua. Selvitä karttapalvelusta mahdolliset kohteella jo toteutetut vedenpalauttamishankkeet. Selvitä maanomistussuhteet ennen kuin mietit veden palauttamista kunnostusojitusalueen välittömässä läheisyydessä olevalle luonnontilaiselle suolle. 		<ul style="list-style-type: none"> ojasuunnittelija <p>Suora linkki karttapalveluun:</p> <p>https://metsakeskus.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=061c25078dcc410192c8bf86f6728942</p>

1.2.2018

<ul style="list-style-type: none"> • Mikäli veden palauttaminen kuivuneelle suoje- lusuolle on mahdollista kunnostus- ojitushankkeen yhteydessä, esittele tämä mahdollisuus niille maanomistajille, joi- den alueisiin toimenpiteillä on mahdollista vaikutusta. Esittele veden palauttami- sesta sekä maanomistajille aiheutuvia hyötyjä ja mahdollisia haittoja. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Kunnostusojituksen suunnittelu suoje- lusoiden läheisyydessä -karttapalveluun koh- teet on määritelty luokkiin 1 ja 2. Luokitus perustuu 2 m korkeusmallin, virtausreit- tien sekä luontotyyppien avulla tehtyyn etukäteistarkasteluun. • Luokka selviää karttapalvelusta kuivuneen alueen ominaisuustiedoista. <ul style="list-style-type: none"> ○ Luokan 1 kohteissa veden palauttamisen mahdollisuudet suoje- lusuolle ovat hyvät ja helposti tai melko helposti toteutettavissa ilman samaan aikaan toteutet- tavia ennallistamistoimenpiteitä. ○ Luokan 2 kohteissa veden palauttaminen on teknisesti toteutettavissa, mutta se voi vaatia erityissuunnittelua ja samanaikaisesti toteutettavia muita ennallista- mistoi- menpiteitä esimerkiksi kuivuneella alueella olevien ojien vuoksi. Toisinaan voi olla tarpeen tarkentaa suoje- luun varatun alueen luontotyyppitietoa. Suun- nittelu tehdään tiiviissä yhteistyössä Metsähallituksen luontopalvelujen asian- tuntijoiden kanssa. • Tarkastele Kunnostusojituksen suunnittelu suoje- lusoiden läheisyydessä -karttapal- velusta löytyvän korkeusmallin avulla veden palauttamisen mahdollisuuksia. Kor- keustiedon saat klikkaamalla karttaa haluamastasi kohdasta. • Suunnittele karttapalvelun korkeustietojen perusteella veden palauttamiseen tar- vittavan ojan tai ojien pituus, suuntaus ja lukumäärä suoje- lusuolle siten, että vetty- mishaitta suoje- lusuon ulkopuolella vältetään tai jää mahdollisimman vähäiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> • alustava vedenpalauttamissuun- nitelma (ojalinja ja purkupiste) kartalla 	<ul style="list-style-type: none"> • ojasuunnittelija <p>Esimerkki vedenpalauttamissuun- nitelman laatimisesta:</p> <p>https://www.you- tube.com/watch?v=DmLayu2d02 Y&list=PLI- giiWnVAnSDrHSHfRfrGUxpV7s5s DRUa</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ota yhteyttä Metsähallituksen yhdyshenkilöön, jonka kanssa kunnostusojitus- ja veden palauttamissuunnitelma käydään läpi (esim. sähköpostin välityksellä). <ul style="list-style-type: none"> ○ Yhdyshenkilö löytyy karttapalvelusta karttatason ”Veden palauttamiseen sovel- tavat suoje- lusuokohteet” ominaisuustiedoista. • Käy Metsähallituksen yhteyshenkilön kanssa läpi mahdolliset Metsähallituksen en- nallistamissuunnitelmat kyseisellä kohteella sekä edut hankkeiden samanaikaista- misesta. • Metsähallituksen asiantuntija selvittää olemassa olevan tiedon veden palauttami- seen vaikuttavista luonnonsuojelullisista tekijöistä (esim. lajit ja luontotyytit). 	<ul style="list-style-type: none"> • alustava vedenpalauttamissuunni- telma: ojalinja ja purkupiste kar- talla 	<ul style="list-style-type: none"> • ojasuunnittelija • Metsähallituksen yhteyshen- kilö

1.2.2018

<ul style="list-style-type: none"> Metsähallituksen asiantuntija voi joutua tarkistamaan tai keräämään luontotietoa kohteelta, mikäli tiedot ovat puutteelliset. 		
<ul style="list-style-type: none"> Kohdealueilla on syytä pyrkiä mahdollisimman laajoihin yhteishankkeisiin, jotka mahdollistavat veden palauttamisen hankkeiden yhteydessä. Esittele suunnitelma niille maanomistajille, joita veden palauttaminen (johtaminen) koskee ja sovi alustavasti tästä mahdollisuudesta. Ole suunnittelun eri vaiheissa yhteydessä maanomistajiin veden palauttamiseen liittyvien rakenteiden ja ratkaisujen osalta, jolloin vältät turhat ristiriidat ja sen, ettei asia tule yllätyksenä asianomaiselle osakkaalle. 		<ul style="list-style-type: none"> ojasuunnittelija
<ul style="list-style-type: none"> Selvitä Kunnostusojituksen suunnittelu suojelusoiden läheisyydessä -karttapalvelusta kohteen mahdolliset yksityismaiden suojelualueet (YSA-alueet). Mahdollisten YSA-alueiden YSA-tunnukset löytyvät karttatason "Veden palauttamiseen soveltuvat suojelusuokohteet" ominaisuustiedoista. Pyydä alueellisesta ELY-keskuksen luonnonsuojeluviranomaiselta kyseisten YSA-alueiden rauhoituspäätökset ja selvitä hyväksymismenettely. Tieto alueesi ELY-keskuksesta sekä yhteystiedot löytyvät karttatason "Veden palauttamiseen soveltuvat suojelusuokohteet" ominaisuustiedoista YSA-alueetiedon yhteydestä. Ottaessasi yhteyttä ELY-keskukseen mainitse avainsanat LUONNONSUOJELU, NATURA 2000 ja YSA-ALUEET tavoittaaksesi näistä asioista vastaavan henkilön. 	<ul style="list-style-type: none"> YSA-alueiden rauhoituspäätökset 	<ul style="list-style-type: none"> ojasuunnittelija ELY-keskuksen luonnonsuojeluviranomainen
<p>VIITTEET</p> <ul style="list-style-type: none"> Luonnonsuojelulaki 24 §, 29 § Metsälaki 10 § Vesiensuojelusuositukset (Tapio 2013) 		

2. Maastokäynti Metsähallituksen ennallistamisasiantuntijan kanssa

Menettelytavat	Dokumentti	Vastuu
<ul style="list-style-type: none"> Todetaan maastossa vedenpalauttamissuunnitelman toteuttamiskelpoisuus ja merkitään johdeoja tai -ojat sekä muut tarvittavat rakenteet maastoon. Tarkistetaan maastossa vesiensuojelurakenteiden tarve. Arvioidaan eri vaihtoehdoista, mikä on paras toteutustekniikka <ul style="list-style-type: none"> Useita lyhyitä johdeojapätkiä? 	<ul style="list-style-type: none"> maastomuistio 	<ul style="list-style-type: none"> ojasuunnittelija Metsähallituksen ennallistamissuunnittelija

1.2.2018

<ul style="list-style-type: none"> ○ Yksi pitkä yhtenäinen oja? ○ Kampamainen ojaverkosto ojittamattomalla alueella? ● Tarkistetaan tarvittaessa maastosuunnittelussa laserkeilausaineiston osoittama korkeusero suojelualueen rajan ulkopuolisen alueen ja suojelualueen välillä. ● Arvioidaan mahdollisesti vettyvän alueen pinta-ala, mikäli tällainen riski on olemassa. Arvioinnissa voidaan käyttää apuna paikkatietotyökaluja. ● Jos vettymisriski todetaan ilmeiseksi, selvitä ympäristöhallinnon mahdollisuudet korvata aiheutunut vettymishaitta tai harkitse vedenpalauttamissuunnitelmasta luopumista, mikäli haitat eivät ole vältettävissä ja korvattavissa. ● Tarkistetaan maastossa, aiheuttaako veden palauttaminen uudelleenjärjestelyjä koko ojaverkoston suunnittelussa. ● Metsähallituksen ennallistamisasiantuntija arvioi suunniteltujen toimenpiteiden vaikutuksen Natura 2000 -alueen suojelun perusteena oleville luonnonarvoille (luontotyyppit ja lajit). <ul style="list-style-type: none"> ○ Merkittävää heikennystä näille ei saa aiheutua. Ennallistamisasiantuntija kirjaa arvion hankkeen vaikutuksista Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin ja lajeihin maastomuistioon. ○ Maastomuistio laaditaan sekä valtionmaiden suojelualueista että YSA-alueista. ○ Maastomuistion liitteeksi laaditaan kartta, johon kirjataan maastossa tehdyt huomiot ja merkitään alustavasti padot, täytettävät ojat ja johdeojat. ○ Maastomuistiosta ja kartasta kannattaa laatia luonnos jo maastokäynnin aikana. ● Maastokäynnin päätteeksi ennallistamisasiantuntijan ja ojasuunnittelijan suositellaan käyvän yhteenvedonomaaisesti läpi maastossa sovitut asiat kartan avulla ja varmistettavan, että näkemykset toimenpiteistä ovat yhteneviä. 		
---	--	--

3. Kunnostusojitussuunnitelman koonti ja suunnitelman toimittaminen hankkeen osakkaille

Menettelytavat	Dokumentti	Vastuu
<ul style="list-style-type: none"> ● Merkitse ojituseräilylomakkeelle arvioimasi tiedot mahdollisista haitoista pinta-ala-arvioineen. ● Laadi suunnitelmakartta, jossa näkyvät veden palauttamisen vaihtoehdot ja käytettävät vesiensuojelurakenteet. Käytä veden palauttamiseen liittyvien rakennelmien 	<ul style="list-style-type: none"> ● kunnostusojitussuunnitelma 	<ul style="list-style-type: none"> ● ojasuunnittelija

1.2.2018

<p>ja ojaverkostojen paikkojen suunnittelussa laserkeilausaineistosta laadittua korkeusmallia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laadi kuvaus veden palauttamisesta ja vesiensuojelun mahdollisista erityisraken-teista vesiensuojelusuunnitelmaan. • Laadi kustannusarvio, jossa on huomioitu veden palauttamiseen liittyvät tarpeet ja toimenpiteet. 		
---	--	--

4. Metsähallituksen suostumuksen ja yksityisten maanomistajien ojituslupien hankkiminen		
Menettelytavat	Dokumentti	Vastuu
<ul style="list-style-type: none"> • Hanki Metsähallitukselta suostumus ennallistamistoimenpiteille suojeluun varatulla alueella, mikäli kyseessä on Metsähallituksen hallinnoima alue. <ul style="list-style-type: none"> ○ Kaikki muut paitsi YSA-alueet ovat Metsähallituksen hallinnoimia suojelualueita. • Suostumus on maksuton. • Suostumusta haetaan toimittamalla sähköinen PDF-lomake Metsähallituksen kirjaamoon, kirjaamo@metsa.fi <ul style="list-style-type: none"> ○ Lomake suostumuksen hakemiseksi http://www.metsa.fi/documents/10739/1366198/Lupahakemuslomake.pdf/3cf0dea2-7571-4e51-8bef-72e5746b82b5 • Liitä suostumushakemukseen kohdan 2 mukaisella maastokäynnillä laadittu maastomuistio sekä vedenpalauttamissuunnitelman kartta. • Suostumuksen käsittelyajaksi on varattava 1 kk. On huomioitava, että suostumuksen tulee olla käsitelty ennen ojitusilmoituksen toimittamista ELY-keskukseen. • Suostumukseen voidaan kirjata myös ohjeita ja huomioitavia näkökohtia asiaan liittyen (esim. alueen muusta käytöstä tai luontoarvoista johtuva tarve työn ajankohdalle). • Metsähallitus selvittää ennen suostumuksen antamista, tarpeen mukaan ollen yhteydessä ELY-keskukseen, että suunnitellut toimet eivät aiheuta merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Natura 2000 -alueen suojeluperusteisiin. • Suostumus toimitetaan sähköpostitse hakijalle ja tiedoksi ELY-keskukselle. 	<ul style="list-style-type: none"> • lomake suostumuksen hakemiseksi Metsähallitukselta • maastomuistio 	<ul style="list-style-type: none"> • ojasuunnittelija • Metsähallituksen alueidenhallinta
<ul style="list-style-type: none"> • Hanki yksityisiltä maanomistajilta normaalin käytännön mukaisesti ojitusluvut. 	<ul style="list-style-type: none"> • ojitusluvut 	<ul style="list-style-type: none"> • ojasuunnittelija
<p>VIITTEET</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luonnonsuojelulaki 14 §, 64-66 § 		

1.2.2018

5. Ojitusilmoituksen laatiminen		
Menettelytavat	Dokumentti	Vastuu
<ul style="list-style-type: none"> • Laadi ojitusilmoitus ja toimita se liitteineen alueesi ELY-keskukseen. • Riippumatta kunnostusojitushankkeen pinta-alasta ojitusilmoitus suositellaan tehtäväksi aina toimittaessa Natura 2000 -alueen lähellä. • Ojitusilmoituksessa on todettava, ettei Natura 2000 -alueen suojeluperusteina olevia luonnonarvoja heikennetä merkittävästi tehtävillä toimenpiteillä. 	<p>Ojitusilmoitus sekä liitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunnostusojitussuunnitelma • ojitusluvat • suostumus Metsähallitukselta • maastomuistio • ojitusuunnitelmapaketti • kartta valuma-alueesta ja vesimääräperusteisesti mitoitettavien vesiensuojelurakenteiden yläpuolisista osavaluma-alueista • laskeutusaltat ja niiden mitoitustiedot • muiden vesiensuojelurakenteiden mitoitustiedot ja tarvittaessa rakennepiirrokset • muut tarvittavat liitteet, kuten kartta kuivatusvesien johtamisreitistä alapuoliseen vesistöön, elleivät sisälly ojitusuunnitelmapakettiin 	<ul style="list-style-type: none"> • ojasuunnittelija
<p>VIITTEET Vesilaki 5:6 §</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luonnonsuojelulaki 64-66 § 		

1.2.2018

6. Ojitusilmoituksen käsittely ELY-keskuksessa		
Menettelytavat	Dokumentti	Vastuu
<ul style="list-style-type: none"> • Tarkista, että kunnostusojitusuunnitelmasta löytyvät seuraavat tiedot: <ul style="list-style-type: none"> ○ hankkeesta vastaavan nimi ja yhteystiedot ○ hankkeen sijainti rajauksineen (esitettävä myös asianmukaisella kartalla) ○ yleiskuvaus kuivatettavasta alueesta ○ selvitys alueen kuivattamiseksi aikaisemmin suoritetuista toimenpiteistä ○ selvitys perattavista ja kaivettavista uomista, vesiensuojelurakenteista ja muista suunnitelluista toimenpiteistä niiden sijaintia osoittavine karttoineen ○ hankkeen toteuttamisen ajankohta ja kesto ○ selvitä hankealue ja sen ulkopuolinen valuma-alue (ha) ○ tutki muutetaanko ojien virtaussuuntia ○ tarkista kaivettavien ojien etäisyys vesistöön sekä laskeutusaltaiden sijainti suhteessa tulvavyöhykkeeseen ja ojien ja vesistöjen väliin jätettävät suojakais- tat ○ sekä miten tulvat on huomioitu ojitussuunnitelmassa ○ tarkista lietekuoppien toteutusmäärä ja -väli, erityisesti mikäli ne ovat ojien ai- noat vesiensuojelumenetelmät ○ tarkista laskeutusaltaiden lukumäärä ja sijainti sekä niiden mitoituksen riittä- vyys ○ tarkista onko suunnitelmassa mahdollisesti esitetty kaivu- tai perkauskatkoja ja kuinka pitkiä ne ovat ○ tarkista onko suunnitelmassa mahdollisesti pintavalutuskenttiä tai kosteikkoja sekä niiden mitoituksen riittävyys ○ tarkista mahdolliset erikoisratkaisut; pohjapatojen ja muiden erikoisrakentei- den sijainti ja perustelu niiden tarpeelle sekä maininnat vedenlaadun seuran- nasta tms. ○ tarkista hankkeen toteutusaikataulu sekä missä järjestyksessä eri osat tullaan kaivamaan ○ tarkista, onko hankkeen arvioitu vaikuttavan vesistöjen vedenkorkeuksiin sekä onko vedenkorkeudet ennen toimenpiteitä mitattu ○ tarkista selostus alueen maaperän laadusta ja maininnat eroosioherkistä alu- eista 	<ul style="list-style-type: none"> • lausunto ojitusilmoituksesta 	<ul style="list-style-type: none"> • ELY-keskus, vesilain valvoja

1.2.2018

<ul style="list-style-type: none"> ○ selvittää, esiintyykö hankealueella happamien sulfaattimaiden yleiskartoituksessa todettuja kohteita ja sijoittuuko alue kartoitustietojen mukaan potentiaaliselle esiintymisalueelle ○ tarkista luonnontilaisen kaltaiseksi (vesilaki 5:8.2 §) aikojen kuluessa palautuneiden purouomien mahdollinen sijainti ○ tarkista, onko suunnitelmassa ajateltu merkitä maastoon suojelun kannalta tärkeät kohteet ○ arvioi vesiensuojelun taso ja hankkeen vaikutukset; arvioinnissa otetaan huomioon myös tiedossa olevat muut samalle vesialueelle vaikuttavat toteutetut (n. 5 vuoden sisällä) ja tiedossa olevat tulevat kunnostusojitushankkeet ja mahdolliset muut tiedossa olevat maankäytön hankkeet ○ mikäli erityistapauksissa suunnitellaan kuivatusta pohjavesialueelle, tulee tarvittaessa selvittää, voiko aiheutua vesilain 3:2 §:ssä tarkoitettuja seurauksia ○ lähetä vastaanottoilmoitus ja ohjeet; vastaanottoilmoitusta ei tarvitse lähettää, jos välittömästi havaitaan, että ilmoituksesta annetaan lausunto ○ laadi tarvittaessa asiasta lausunto, jossa otetaan muun ohella kantaa luvan tai ojitustoimituksen tarpeeseen ○ tarkista, sijaitseeko kunnostusojitusalueella tai sen läheisyydessä suojelualueita, metsälain 10 §:n erityisen arvokkaita elinympäristöjä tai muita arvokkaita elinympäristöjä, luonnontilaisia noroja tai puroja, enintään 1 ha suuruisia lampia, järviä, enintään 10 ha:n fladoja tai kluuvijärviä, lähteitä, pohjavesialueita, vedenottoamoita tai kaivoja ● Täytä tietojärjestelmään (VESTY) ilmoituksen tiedot erillisen ohjeen mukaisesti. ● Arkistoi asiakirjat. ● Ojitusilmoituksen käsittelyaika on 60 vrk. ● Lähetä lausunto tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, Metsähallitukselle ja Metsäkeskukselle. 		
<ul style="list-style-type: none"> ● ELY-keskus ottaa lausunnossaan kantaa hankkeen Natura 2000 -alueen suojelualueille aiheuttamien vaikutusten merkittävyyteen. ● Arvioinnin tukena käytetään maastomuistiota (ks. kohta 2). 	<ul style="list-style-type: none"> ● ojitusilmoituksen lausuntoon liitettävä kannanotto Natura 2000 -alueelle aiheutuvista vaikutuksista 	<ul style="list-style-type: none"> ● ELY-keskus, luonnonsuojeluviranomainen

1.2.2018

<ul style="list-style-type: none"> • ELY-keskus tekee YSA-aluetta koskevan hyväksymisasiakirjan tai poikkeuslupapäätöksen, mikäli veden palauttaminen kohdistuu YSA-alueeseen. 	<ul style="list-style-type: none"> • poikkeuslupa- tai hyväksymispäätös koskien YSA-alueen rahoitusmääräyksistä poikkeamista 	<ul style="list-style-type: none"> • ELY-keskus, luonnonsuojeluviranomainen
<p>VIITTEET</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vesilaki 2:11 §, 3:2 §, 5:3 §, 5:6 §, 5:8 § • Luonnonsuojelulaki 24 §, 64-66 § • Metsälaki 10 § • Laki eräistä naapuruussuhteista 17 § 		

7. Rahoituksen hakeminen Metsäkeskukselta		
Menettelytavat	Dokumentti	Vastuu
<ul style="list-style-type: none"> • Mikäli kunnostusojitushanke toteutetaan KEMERA-säännösten mukaisesti, haetaan rahoitusta Metsäkeskukselta. Veden palauttaminen toteutetaan osana kunnostusojitushanketta. • Kunnostusojitussuunnitelma ja rahoitushakemus lähetään maanomistajille allekirjoitettavaksi. • Kunnostusojitussuunnitelma ja allekirjoitettu rahoitushakemus toimitetaan Metsäkeskukseen. • Rahoitushakemukseen liitetään asiakirjat, jotka liittyvät myös ELY-keskukseen toimitettuun ojitusilmoitukseen (ks. kohta 7). 	<ul style="list-style-type: none"> • kunnostusojitussuunnitelma • rahoitushakemus 	<ul style="list-style-type: none"> • ojasuunnittelija • maanomistajat • Suomen Metsäkeskus
<p>VIITTEET</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kestävän metsätalouden määräaikainen rahoituslaki 22 § 		

1.2.2018

8. Hankkeen toteutus		
Menettelytavat	Dokumentti	Vastuu
<ul style="list-style-type: none"> Kilpailuta hankkeen toteutus. Varmista, että urakoitsijalla on erikoisolosuhteisiin soveltuva kalusto. Varmista riittävä työnjohto hankkeen toteutuksessa. Erityisolosuhteet saattavat edellyttää työnjohdon normaalia useammin toistuvaa paikallaoloa, mikä nostaa kustannuksia. Urakoitsijan kokemus vähentää työnjohdon läsnäoloainetta Hanke toteutetaan kunnostusojitussuunnitelman mukaisesti sisältäen ojan kaivun suojelualueelle. Ojan kaivuu suojelualueelle suositellaan tehtäväksi talven aikana, jolloin luontoon jää toimenpiteistä vähiten jälkiä. Varmista toteutuksen aikana ja sen jälkeen veden johtuminen oikeaan suuntaan. Tarkkaile mahdollisen vettyvän alan suuruutta kunnostusojitusalueella todellisen haitan arviointia varten 	<ul style="list-style-type: none"> hankkeen kilpailutusasiakirjat hankesuunnitelma 	<ul style="list-style-type: none"> ojasuunnittelija
VIITTEET <ul style="list-style-type: none"> Vesilaki 5:7 § Luonnonsuojelulaki 64-66 § 		

9. Seurantakäynti		
Menettelytavat	Dokumentti	Vastuu
<ul style="list-style-type: none"> Tehdään hankkeen toteutusta seuraavana vuonna kasvukauden aikana. Käynnin tarkoituksena on varmistaa tehtyjen toimenpiteiden ja ratkaisujen toimitus. Käynnille osallistuu myös Metsähallituksen ennallistamisasiantuntija. Käynti dokumentoidaan maastomuistioon. 	<ul style="list-style-type: none"> maastomuistio 	<ul style="list-style-type: none"> ojasuunnittelija Metsähallituksen ennallistamisasiantuntija
9 A. Mikäli seurantakäynnillä todetaan vettymishaittaa		
<ul style="list-style-type: none"> Varmistutaan siitä, että vettymishaitta todella on seurausta vedenpalauttamistoimenpiteen epäonnistumisesta. Mikäli vettyminen todetaan olevan seurausta veden palauttamisesta, on ojitussuunnittelija tai ennallistamissuunnittelija asiasta yhteydessä haitan kärsijään ja toimenpiteen suorittaneisiin maanomistajiin. 	<ul style="list-style-type: none"> maastomuistio 	<ul style="list-style-type: none"> ojasuunnittelija Metsähallituksen ennallistamisasiantuntija toimenpiteen suorittaneet maanomistajat ELY-keskus

1.2.2018

<ul style="list-style-type: none"> • Virhe korjataan ensisijaisesti neuvottelemalla korjaavista toimenpiteistä osapuolten välillä. • Vettyneestä alueesta voi jossakin tapauksessa olla mahdollista perustaa maanomistajan esityksestä suojelualue, mikäli ympäristöministeriö antaa asialle hyväksyntänsä. • METSO I- ja II-kriteerit täyttävät vettyneet metsäalueet on mahdollista sisällyttää METSO-ohjelmaan. Niiden laajuuden tulee olla vähintään 4 ha, mutta liittyessään suojelualueisiin pienempikin ala voi riittää. ELY-keskus tekee arvion METSO-kelpoisuudesta sekä korvauksen määrästä. Ympäristöministeriö antaa lopullisen luvan suojelun toteuttamisesta. • Veden palauttamisesta aiheutunut metsämaan vettyminen (maapohja) on mahdollista korvata luonnonhoitohankkeiden puitteissa tapauksissa, joissa veden palauttaminen suojelualueelle on vesiensuojelullisesti perusteltua eli vesiensuojelua tehostavaa. Tämä on mahdollista vain niillä alueilla, joilla tehdään alueellista luonnonhoidon suunnittelua Suomen Metsäkeskuksen toimesta ja toteutetaan KEMERA-luonnonhoitohankkeita. 		<ul style="list-style-type: none"> • Ympäristöministeriö
<p>VIITTEET</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veden palauttamisesta aiheutuvien vettymishaittojen korvaamisen nykyiset mahdollisuudet ja lainsäädännön kehittämistarpeet • https://tami.sharepoint.com/tyo-sivusto/ELY-keskukset-sivusto/y_toimintamallit 		

10. Aineistojen päivitys		
Menettelytavat	Dokumentti	Vastuu
<p>Kunnostusojituksen suunnittelu suojelusoiden läheisyydessä -karttapalvelun aineistojen päivitys:</p> <p>1) Maanmittauslaitoksen 2 m korkeusmalliaineistotieto päivittyy ja kattavuus paranee:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metsäkeskus päivittää karttapalvelua uusien aineistojen osalta vähintään 1-2 kertaa vuodessa. <ul style="list-style-type: none"> ○ Maanpintamalli päivitetään uusien tietojen osalta ○ Maanpintamallista lasketaan uusi pintavesien virtausmalli ○ 2 m maanpintamallin kattavuuskartta 		<ul style="list-style-type: none"> • ELY-keskus • Suomen Metsäkeskus

1.2.2018

<p>2) Arvioidaan soveltuvuus veden palauttamiseen kohdassa 1 päivitettyjen tietojen perusteella kohteiden osalta, joiden soveltuvuutta ei ole aiemmin arvioitu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arvion tekevät yhdessä Metsäkeskuksen ja ELY-keskuksen asiantuntija Suo-OHKE -hankkeessa sovelletun menetelmän mukaisesti. Menetelmäkuvaus löytyy Metsäkeskuksen alueellisen suunnittelun ohjeista sekä ELY-keskuksesta. 		
<p>Kohteilla tehtyjen toimenpiteiden päivitys kuivuneiden suojelusoiden karttapalveluun:</p> <p>1) Tiedon kohteella toteutettujen veden palauttamiseen liittyvien toimenpiteiden toimittamisesta ELY-keskuksesta Metsäkeskukseen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ELY-keskus toimittaa metsäkeskukselle tiedon ojitushankkeista, jotka sijaitsevat veden palauttamiseen soveltuvilla kohteilla. • Maastosuunnittelussa veden palauttamiseen teknisesti toteuttamiskelvottomiksi todetut kohteet poistetaan karttapalvelusta ja aineistoista. • Aineisto päivitetään myös tilanteissa, mutta veden kulkua esim. valuma-alueen yläosissa muutettiin siten, että se vaikuttaa tulevaisuudessa veden palauttamismahdollisuuksiin valuma-alueen alemmissa osissa. • Alueellisen luonnonhoidon suunnittelun ja luonnonhoitohankkeiden yhteydessä tehtyjen toimenpiteiden osalta tieto tallennetaan Metsäkeskuksen paikkatietojärjestelmään. <ul style="list-style-type: none"> ○ Mikäli tieto toimitetaan metsäkeskukselle paperikartalla, tieto digitoidaan Metsäkeskuksen toimesta kuivuneiden suojelusoiden karttapalveluun siirrettävään muotoon. <p>2) Tietojen tallentaminen karttapalveluun:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metsäkeskus tallentaa päivitettyt ja muuttuneet tiedot kuivuneiden suojelusoiden karttapalveluun. • Metsähallituksen luontopalvelut päivittää suojeluun varatun alueen osalta tiedon ympäristöhallinnon paikkatietojärjestelmään (SAKTI). 	<ul style="list-style-type: none"> • karttapohjalle laadittu toteutettava kunnostusojitussuunnitelma johdeojineen tai vastaavat tiedot digitoituna shape-tiedostona • ojitushanketieto veden palauttamiseen liittyvistä toimenpiteistä sähköisessä muodossa tai paperikarttana 	<ul style="list-style-type: none"> • ELY-keskus • Suomen Metsäkeskus